

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

830. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlsludv

70. ÅRGANG 15. FEBRUAR 1968

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter

Stammeforsøg med radis til koldt hus, forår, 1966 og 1967

Prøvedyrkningen blev påbegyndt i foråret 1966 med 28 stammer. Der blev anlagt 4 forsøg i 1966 og 3 i 1967. Alle forsøg er bedømt og høstet efter salgstjenlighed.

Forsøgsstederne var: gartneriejer Ole Christensen, Hejls (1966), gartneriejer Sv. Seerup, Jebjerg (1966), gartneriejer Henning Hansen, Ll. Rørbæk pr. Frederikssund (1966 og 1967), gartneriejer N. Jørgen Nielsen, Åsum (1966), gartneriejer Otto Christensen, Gamst (1967) og gartneriejer E. Thingholm, Vadum Kær (1967). Til en afgrøde, der er så kortvarig som radis, må man tage den drivhusplads, der er ledig; derfor så mange forsøgssteder.

På 6 af stederne blev der anlagt 4 fællesparceller, ét sted 3. Hver fællesparcel var på 8 rækker à 100-120 cm. Rækkeafstand 5,5 cm. Uddynding til ensartet bestand. Trods dette er bestanden vanskelig at få helt ens, da spørgsmålet om normale spirer, kimsommel m.m. spiller ind, også efter uddyndingen. Såning har fundet sted de forskellige steder og år fra 8. febr. til 9. marts. Flest fra 8. februar til 1. marts. Antal dage fra såning til første høst de forskellige forsøgssteder har været fra 36-53.

Forsøgets hovedresultater fremgår af omstående uddrag af tabeller og er udtrykt ved karakterer, sorteretal, tidlighedsberegninger og værdital.

Karakterer. Som naturligt for en afgrøde, som i så stor en udstrækning er for øjet, er der givet mange karakterer. Karaktererne stammer

fra bedømmelserne af 7 forsøg. Den anvendte skala går fra 10-1 med 10 for det største, bedste, mest ensartede, helt fri for m.m. Der kan være grund til at omtale enkelte karakterer lidt nærmere.

Ensartethed i farve. Det drejer sig om den røde farve og samtidig om dennes fordeling på knolden. Stammen kan godt få en høj karakter, selv om farven er lys, blot den er ensartet. (Farvestyrken omtales senere).

Topkraft. Kraftigst top har fået højest karakter, men er ikke altid det bedste. I dette tilfælde vil karakterer mellem 6 og 7 svare til en til formålet passende top. Toppen kan meget let blive for lang ved dyrkning under glas.

Knoldafslutning. Knolden skal være buttet afstumpet, ikke langt udløbende.

Rodfinhed. Selve rodspidsen under knolden skal være tynd.

Farvestyrke. »Mørkest rød« har fået højest karakter, d.v.s. »skarlagentrød«

Fri for grove barkflige. De to »barkflige«, der fremkommer, når kimstængelen (knolden) svulmer op, skal være let og tidligt affaldende, uden at efterlade misfarvning eller ru overhud.

Udbytte. På hvert forsøgssted er radiserne trukket efter salgstjenlighed og sorteret. Ved hver trækning er antal, sortering og dato noteret. Det er af vigtighed at kende de enkelte stammers udviklingstid for at kunne indpasse

dem i sine driftsplaner. Derfor er der på tre egnede forsøgssteder beregnet hvor stor procent af radiserne, der er trukket i 1., 2., 3. og 4. periode af hele trækketiden. Tallene ses i tabellen.

Trækkeperioder, trække datoer, antal trækkedage (i parentes) samt antal dage ialt

	1. periode	2. periode	3. periode	4. periode	Antal dage fra trækkn. beg. til slutn.
Rørbæk 1966 ..	16/4—18/4 (3)	21/4—23/4 (3)	26/4—28/4 (3)	29/4—30/4 (2)	14
» 1967 ..	9/4—12/4 (3)	15/4—17/4 (3)	19/4—22/4 (3)	24/4—26/4 (3)	15
Vadum 1967 ..	6/4 (1)	10/4 (1)	13/4 (1)	17/4 (1)	12

Iøvrigt er udbyttet angivet i 1000 stk. pr. 100 kvadratmeter.

Typesortering er gennemsnit af 5 rødder på 5 forsøgssteder. Formen vil altid være noget afhængig af sådybde og jordtype, men der er også typer, der er mere konstante end andre. Kun hovedtyperne angives.

Værdital. For at klassificere stammerne er der tillagt de væsentlige egenskaber vægt efter deres betydning i 5 værdital. På grundlag af disse værdital er der anerkendt 14 stammer, som får ret til at vedføjede P 67 efter stammenevnet. Af de 14 anerkendte er der flere, hvor der er to familier anerkendt, og i disse tilfælde bringes kun den ene i handelen, hvilket nedskærer antallet af beskrevne stammer til 11. Der er anerkendt i indsendelsesgrupperne: runde, ovale og halvlange.

Beskrivelse af stammerne

Lb. nr. 3. Non plus ultra, 357. Ny Munkegård P 57, P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en særdeles ensartet, kuglerund til svagt fladrund, skinnende, helrødd radis. Toppen lille til middel. Den er middeltidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til højsommerbrug P 57 og til forsommerbrug som P 67.

Lb. nr. 4. Non plus ultra, Tagenshus P 57, P 67. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er en meget

ensartet, kuglerund til svagt fladrund, skinnende, helrødd radis. Toppen lille til middel. Den er middeltidlig og har givet en høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 57.

Lb. nr. 6. Non plus ultra, Hunderup P 57, P 61, P 63, P 64, P 67. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er en ensartet, kuglerund radis med nogle fladrunde og høje. Toppen lille til middel. Den er skinnende helrødd, middeltidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Har tillige følgende anerkendelser: til koldt hus, forår som P 57, til koldt hus og kold bæk, efterår som P 61, til varmt hus, forår som P 63 og til kold bæk forår som P 64.

Lb. nr. 7. Non plus ultra, 116, Ny Munkegård P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en ensartet, kuglerund til svagt fladrund, skinnende helrødd radis. Toppen lille til middel. Den er middeltidlig til ret tidlig og har givet en meget høj procent I. sortering.

Lb. nr. 8. Saxa, Stensballe P 67. Ejer: Østergaards Frøavl A/S Stensballe, Horsens. Er en ensartet kuglerund radis med nogle fladrunde og høje. Toppen er lille. Den er skinnende helrødd, middeltidlig og har givet en meget høj procent I. sortering.

Lb. nr. 14. Meteor, Hunderup P 57, P 61, P 63, P 64, P 67. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er ensartet, skinnende helrødd, oval til kort halvlange. Toppen er ret lille og ret lys. Den er særdeles tidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Skal høstes rettidigt, da den ellers let bliver svampet. Har tillige følgende anerkendelser: til koldt hus forår som P 57,

til koldt hus og kold bænk efterår som P 61, til varmt hus forår som P 63 og til kold bænk forår som P 64.

Lb. nr. 15. Cosmos, Hunderup P 61, P 64, P 67. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er en ensartet, ret kort oval, velfarvet radis med lille hvid spids. Toppen er kraftig, mørkgrøn. Den er middeltidlig til ret tidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til koldt hus og kold bænk, efterår som P 61 samt til kold bænk, forår som P 64.

Lb. nr. 20. Halvlang rosenrød hvidspidset, 34, Tagenshus P 67. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er ensartet, kort halvlang med en del ovale. Den er rosenrød med ca. $\frac{1}{3}$ hvid spids. Toppen er kraftig. Den er særdeles tidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Har tidligere været anerkendt som P 53 og P 54.

Lb. nr. 22. Halvlang rosenrød hvidspidset, 205, Ny Munkegård P 57, P 61, P 67. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en ensartet, halvlang rosenrød radis med ca. $\frac{1}{3}$ hvid spids. Toppen er ret kraftig. Den er særdeles tidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 57 og til koldt hus efterår som P 61. Har tidligere været anerkendt som P 53.

Lb. nr. 25. Halvlang rosenrød hvidspidset, Hunderup P 57, P 61, P 67. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er en meget ensartet, halvlang, mørk rosenrød radis med ca. $\frac{1}{3}$ hvid spids. Toppen er kraftig. Den er særdeles tidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til samme formål som P 57, til forsommerbrug som P 57 samt til koldt hus og kold bænk, efterår som P 61.

Lb. nr. 26. Halvlang skarlagenrød hvidspidset, 78, Tagenshus P 57, P 67. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er meget ensartet, kort halvlang med en del langovale. Den er ret lille, slank, velfarvet skarlagenrød med en lille hvid spids. Toppen er lille til middel. Den er middeltidlig og har givet en meget høj procent I. sortering. Er tillige anerkendt til forsommerbrug som P 57 og P 67.

Det samlede talmateriale samt en fuldstændig beskrivelse af forsøgene vil fremkomme som Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurters 48. beretning. Prøvedyrkning nr. 197. Den kan rekvireres fra Udvalgets kontor i Ågård, så længe oplag haves.

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter.

Prøvedyrkning nr. 197. Radis til koldt hus, forår
Forsøgets hovedresultater for de anerkendte stammer

	Løbe nr.											Gns. af 28 inds. stam- mer
	3.	4.	6.	7.	8.	14.	15.	20.	22.	25.	26.	
<i>Karakterer:</i>												
Ensartethed i type	7,3	6,9	5,7	6,1	6,0	6,1	5,9	5,9	6,1	6,7	7,0	6,1
Ensartethed i størrelse	7,4	6,6	6,1	6,4	6,4	5,9	6,0	5,7	5,7	6,6	6,7	6,1
Ensartethed i farve	7,7	6,3	6,7	6,3	5,6	6,4	7,0	6,0	6,1	6,7	7,6	6,6
Topkraft	6,6	6,0	6,1	6,6	4,3	5,6	7,7	8,0	7,0	7,7	6,7	6,5
Knoldafslutning	7,1	7,4	6,3	7,0	7,6	5,9	6,3	5,1	5,7	5,1	6,1	6,3
Rodfinhed	5,9	6,7	6,3	6,7	7,4	7,1	6,1	5,4	6,0	6,3	7,0	6,4
Farvestyrke	7,8	7,0	7,3	6,8	7,3	6,8	8,0	5,2	5,5	6,7	8,3	6,7
Hvid spids i tiendedele	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	3,1	3,1	2,3	1,4	—
Fri for svampethed	9,7	8,4	8,1	8,6	8,3	7,4	9,0	8,0	9,3	9,3	9,3	8,5
Fri for halthed	9,4	9,4	9,4	9,6	9,4	9,0	9,0	8,0	8,4	7,7	8,9	9,0
Fri for grove barkflige	8,4	8,3	8,1	7,9	8,0	7,4	5,3	6,0	5,3	5,9	5,4	6,8
Tidlighed	6,0	5,7	7,3	7,0	6,2	7,3	6,8	7,2	7,8	8,3	4,5	6,7
Værdi som handelsvare	6,6	6,1	7,3	6,6	6,4	5,6	6,6	5,9	6,9	7,7	5,4	6,0
<i>Hovedtyper ved typesortering. Procent:</i>												
Fladrunde	26	27	19	26	21	0	0	0	0	0	0	—
Kuglerunde	56	53	51	52	52	1	1	0	0	0	0	—
Ovale	7	9	15	12	14	59	74	33	13	6	29	—
Kort halvlange	0	0	0	0	0	10	8	32	37	38	52	—
Halvlange	0	0	0	0	0	0	0	7	27	29	2	—
<i>Procent I. sortering af udviklede.....</i>	91	84	92	91	90	94	94	89	92	93	92	88
<i>Antal i perioder i procent:</i>												
1. periode	6	4	12	17	5	33	22	36	39	52	4	—
2. periode	47	34	48	52	46	45	47	40	36	31	42	—
3. periode	40	45	33	26	38	18	25	19	19	14	39	—
4. periode	7	17	7	5	11	4	6	5	6	3	15	—
<i>Værdital:</i>												
Udbyttetotal	152	188	186	172	192	207	156	180	132	180	196	163
Tidlighedstal	182	154	202	216	176	244	219	243	247	274	158	202
Ensartethedstal	181	166	153	159	153	156	173	144	160	170	175	163
Dyrkningsværdital	226	209	225	223	214	216	231	201	217	230	214	211
Kvalitetstal	198	198	191	197	198	182	170	143	161	158	163	178